

Відкрите акціонерне товариство
Український науково-дослідний та проектний інститут
сталевих конструкцій імені В.М.Шимановського
ВАТ Укрдїпроектстальконструкція ім. В.М. Шимановського

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова правління

О.В. Шимановський

Наказ №74 від 22.01.2009 р.

І Н С Т Р У К Ц І Я № 2
З ОХОРОНИ ПРАЦІ
ПІД ЧАС РОБІТ В ЗАКРИТИХ ПРОСТОРАХ

Редакція 1

	П. І. Б.	Дата:	Підпис
ПОГОДЖЕНО: Головний інженер інституту	Пасечнюк В.Л.	22.01.09	підпис
ПОГОДЖЕНО: Начальник відділу претензійно-позовної роботи	Журба О.С.	20.01.09	підпис
ПОГОДЖЕНО: Головний фахівець служби охорони праці	Гулько В.О.	20.01.09	підпис
РОЗРОБЛЕНО: Завідувач відділу листових споруд	Маньшин М.М.	20.01.09	підпис
ВВЕДЕНО В ДІЮ: наказом від 22.01.2009 р. № 74.			

З М І С Т

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ.....	5
3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ	6
4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ.....	6
5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ	7
ДОДАТОК №1 Наряд-допуск.....	9
АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН.....	12
АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ.....	13

1. Загальні положення

- 1.1 Інструкція з охорони праці розроблена згідно з вимогами Закону України "Про охорону праці" і встановлює правила безпечного виконання робіт і поведінки працівників, які виконують роботи у закритих просторах відповідно до державних, міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці.
- 1.2 Відповідно до статті 18 Закону України "Про охорону праці" працівник зобов'язаний знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткування, користуватися засобами колективного та індивідуального захисту, проходити у встановленому порядку попередні та періодичні медичні огляди, щорічну перевірку знань з питань охорони праці (Наказ №15 від 26.01.05.)
- 1.3 За даною інструкцією інструктуються відряджені працівники, які виконують роботи в колодязях, камерах, шурфах та закритих ємностях (далі - закритих просторах). Відрядженні працівники повинні мати при собі іменні посвідчення установленої форми: про перевірку знань з охорони праці, на право допуску до робіт в закритих просторах.
- 1.4 Роботи, які виконуються в закритих просторах, відносяться до робіт з підвищеною небезпекою, до яких застосовуються додаткові вимоги з безпеки праці.
- 1.5 Перед початком роботи в закритих просторах відповідальному виконавцю необхідно видати наряд-допуск на виконання робіт підвищеної небезпеки, в якому визначається обсяг і склад робіт, послідовність їх виконання, заходи безпеки, періодичність аналізів повітряного середовища і засоби захисту працюючих. **Забороняється** змінювати обсяги робіт, передбачених нарядом-допуском.
- 1.6 Наряд-допуск (Додаток № 1) видається на строк, необхідний для виконання передбаченого обсягу робіт. Разові роботи підвищеної небезпеки, виконуються працівниками "Виконавця" за нарядом-допуском, який видається "Замовником". При цьому допускатч і спостерігач призначаються "Замовником", а відповідальний керівник робіт і члени бригади – "Виконавцем".
У випадку зміни умов виконання робіт наряд-допуск анулюється і поновлення робіт дозволяється тільки після видачі нового наряду-допуску.
- 1.7 Під час цільового інструктажу, який проводиться за нарядом або розпорядженням, роз'яснюються:
 - способи безпечного виконання робіт;

- порядок користування засобами страхування;
 - забезпеченість необхідними умовами праці на робочому місці (освітленість, температура, вологість повітря, шум, вібрація тощо);
 - стан риштувань, площадок, драбин, огорожень, опорних та страхувальних канатів тощо;
 - необхідність застосування засобів індивідуального захисту (касок, запобіжних поясів, тощо);
 - порядок застосування верхолазного спорядження та страхувальних засобів під час виконання робіт у безопірному просторі.
- 1.8 Цільовий інструктаж реєструється в Журналі реєстрації інструктажів з охорони праці на робочому місці.
- 1.9 Для працівників, виконуючих роботи підвищеної небезпеки, встановлена періодичність здачі заліків із знань нормативних актів охорони праці – один раз на рік, чергових інструктажів з питань охорони праці – один раз у квартал.
- 1.10 До виконання робіт в закритих просторах допускаються особи не молодші 18 років, які мають професійні навички, пройшли спеціальне навчання безпечним методам і прийомам виконання цих робіт і одержали відповідне посвідчення.
- 1.11 Під час виконання робіт в закритих просторах можлива дія небезпечних та шкідливих виробничих факторів:
- загазованість повітря;
 - пожежо,- та вибухонебезпечність;
 - падіння предметів та інструменту з висоти;
 - падіння робітників при відкриванні та закритті кришок люків;
 - незадовільний температурний режим (в т.ч. перепад температур);
 - підвищена вологість повітря в робочій зоні;
 - затоплення закритих просторів водою (механічні пошкодження чи аварії на діючих підземних комунікаціях; дія води під час рясних атмосферних опадів).
 - епідеміологічна небезпека при контакті з стічними рідинами.
- 1.12 Для виконання робіт в закритих просторах працівники повинні забезпечуватись засобами індивідуального захисту:
- черговим спецодягом і спецвзуттям, які відповідають конкретним умовам роботи та забезпечують захисні властивості;
 - двома захисними поясами (один запасний) з рятувальними мотузками;
 - акумуляторними ліхтарями з джерелом живлення напругою не більше 12 В. **Забороняється** користуватися джерелом світла з відкритим вогнем;
 - шланговим протигазом марки ПШ-1 з набором масок з шлангом, довжина якого повинна бути на 2 м. більше глибини закритого простору, а загальна не більше 12 м;

- ручним вентилятором, газоаналізатором.
- 1.17 У випадках виявлення несправностей в засобах захисту, пристосувань і інструментів робітники повинні припинити роботу, повідомити про це особу, відповідальну за безпечне виконання робіт.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1 Працівники повинні:

- одержати інструктаж на робочому місці про безпечні методи, способи та послідовність виконання робіт;
- оглянути підступи до робочого місця; при необхідності, звільнити їх від сторонніх предметів;
- підготувати необхідний інструмент та перевірити його справність.

2.2 Працівники повинні знати, що Замовник перед початком їх роботи зобов'язаний :

- Провести повну зачистку закритого простору:
 - видалення залишків нафтопродуктів;
 - промивання гідромонітором по замкнутому циклу (час промивки 1-2 години);
 - дегазацію примусовим вентиляванням протягом 4 годин;
 - відбір проб повітря з резервуару з подальшим складанням довідки аналізу повітря на наявність у ньому шкідливих речовин.

Після повної зачистки складається акт про її виконання.

- Огородити робочі зони захисним огородженням, встановити знаки безпеки і сигнальне освітлення згідно з вимогами плану виконання робіт (ПВР).
- Відкрити кришки люків закритого простору спеціальним інструментом, використовуючи для цього інструмент з наконечниками з кольорового металу (ломи, гаки).
Перевірити міцність скоб чи драбин за допомогою жердини.
- У разі виявлення газоаналізатором в закритому просторі наявності будь-якого газу, не приступаючи до роботи, його треба видалити.

Для видалення газу слід:

- виконати природне провітрювання шляхом відкривання всіх люків на закритому просторі;
- застосувати штучне провітрювання шляхом нагнітання повітря вентиляторами;
- заповнити закритий простір (при можливості) водою з наступною її відкачкою. Забороняється видаляти газ подачею стисненого кисню з балона.

- 2.3 Після видалення газу працювати в закритому просторі дозволяється за умов постійного нагнітання в нього чистого повітря вентилятором та контролю повітряного середовища робочої зони.

- 2.4 У разі застосування для вентиляції ручних вентиляторів, вони повинні забезпечити повний обмін повітря в закритих просторах за 10-15 хв..

Опущений в закритий простір шлаг вентилятора не повинен доходити до дна на 0,2 -0,25 м..

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 3.1 Для виконання робіт в закритих просторах призначається ланка в кількості не менше трьох чоловік. При цьому два працівники, які знаходяться не в зоні закритого простору, повинні страхувати безпосереднього виконувача робіт за допомогою рятувальної мотузки, яка прикріплюється до рятувального пояса.
- 3.2 Рятувальний пояс повинен одягатись поверх одягу, мати хрестоподібні лямки і прикріплену до нього сигнально-рятувальну мотузку довжиною на 2 м. більше глибини закритого простору, але не більше 10 м..
- 3.3 Рятувальну мотузку прив'язують до кільця пояса і пропускають через кільце, прикріплене до перехресних лямок на спині з таким розрахунком, щоб під час евакуації потерпілого з закритого простору за допомогою рятувальної мотузки тіло його висіло вертикально головою вверху.
- 3.4 Забороняється відволікати на інші роботи страхующих робітників до тих пір, поки працюючий в закритому просторі не вийде на поверхню.
- 3.5 Працівник, який спускається в закритий простір або підіймається з нього, не повинен тримати в руці будь-які предмети. Всі необхідні інструменти і матеріали треба спускати йому і приймати від нього в спеціальній сумці або інструментальному ящику.
- 3.6 Роботи усередині резервуарів і апаратів, в яких можливе утворення вибухо-,пожежонебезпечних сумішей, повинні проводитися за допомогою інструменту і інвентарю, що виключають іскроутворення. Проведення робіт усередині резервуарів і апаратів у комбінезонах, куртках та іншому верхньому одязі з матеріалів, що електризуються, забороняється.
- 3.7 Проникнення працівників усередину місткості, що має верхній і нижній люки, повинно здійснюватись тільки через нижній люк при відкритому верхньому.

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 4.1 Після закінчення роботи працівники повинні:
 - прибрати з робочого місця інструмент, пристосування та засоби захисту;
 - очистити спецодяг і спецвзуття, здати їх та інші засоби індивідуального захисту на зберігання;
 - вимити обличчя та руки з милом;
 - доповісти керівникові робіт про всі недоліки, які мали місце під час роботи.
4. Після закінчення робіт усередині місткості керівник робіт повинен особисто перевірити відсутність усередині місткості людей, інвентарю і інструменту і дати письмовий дозвіл на закриття люків .

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 5.1 У разі виникнення аварійної ситуації (поява в закритому просторі газу, затоплення, епідеміологічна небезпека, ураження електрострумом та інше) необхідно:
- негайно припинити роботу і залишити закритий простір. Якщо працівник не в змозі сам залишити простір, його піднімають страхуючі робітники;
 - огородити небезпечну зону, не допускати в неї сторонніх осіб;
 - повідомити про те, що сталося, керівника робіт.
- 5.2 Керівник робіт у разі необхідності викликає допоміжні спеціальні служби.
- 5.3 Якщо є потерпілі, необхідно надати їм першу медичну допомогу; при необхідності, викликати «швидку допомогу».
- 5.4. У разі виникнення пожежі викликати пожежну частину та приступити до гасіння підручними засобами пожежегасіння.
- 5.5. Виконувати всі вказівки керівника по усуненню небезпечної ситуації.

5.6. Надання першої медичної допомоги:

5.6.1 При отруєнні газом

- В усіх випадках отруєння газом до прибуття лікаря необхідно: винести потерпілого на свіже повітря; усунути все, що заважає диханню потерпілого (розстібнути комір, зняти ремінь та інше); очистити потерпілому марлею рот від слизу та дати понюхати нашатирного спирту; при втраті свідомості робити штучне дихання.

5.6.2 При ураженні електричним струмом

- У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний матеріал.
- При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звертаючи увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення, після чого викликати швидку медичну допомогу.

5.6.3 При пораненні

- Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний

матеріал, що міститься у ньому на рану, і зав'язати її бинтом. Якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку і т. ін. На те місце хустинки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька крапель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти хустинку на рану. Особливо важливо застосувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.6.4 При опіках кислотами і лугами.

- У разі попадання кислоти або лугу на шкіру, ушкоджені ділянки необхідно ретельно промити цівкою води на протязі 15-20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-ним розчином питної соди, а обпечену лугом -3%-ним розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.
- У разі попадання на оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі промити ретельно цівкою води протягом 15-20 хвилин, обмити 2%-ним розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-ним розчином борної кислоти або 3%-ним розчином оцтової кислоти.
- У разі опіків порожнини рота лугом необхідно полоскати 3%-ним розчином оцтової кислоти або 3%-ним розчином борної кислоти, при опіках кислотою - 5%-ним розчином питної соди.
- У разі попадання кислоти в дихальні шляхи необхідно дихати розпиленним за допомогою пульверизатора 10%-ним розчином питної соди, при попаданні лугу - розпиленним 3%-ним розчином оцтової кислоти.

5.6.5 При теплових опіках.

- При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.
- При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом.
- При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.
- При опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.6.6 При кровотечі:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього покласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- у разі сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а

також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

Додаток № 1

Форма наряду-допуску для виконання робіт в закритому просторі

_____ (назва підприємства, організації, структурного підрозділу)

Затверджую
головний інженер* _____
_____ 200 р.

Наряд-допуск для виконання робіт в закритому просторі

від _____ 200 р.

I. НАРЯД

Відповідальному виконавцю робіт _____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)
з бригадою у складі _____ осіб доручається виконати роботи:

_____ (назва робіт, місце виконання)

Для виконання робіт необхідні:
матеріали _____,
інструменти _____,
засоби захисту _____

При підготовці та виконанні робіт забезпечити такі заходи безпеки:
_____ (перелік основних заходів і засобів щодо створення безпечних умов праці)

Особливі умови _____

Роботу почати _____ год. _____ хв. _____ 200 р.

роботу закінчити _____ год. _____ хв. _____ 200 р.

Режим роботи _____
(одно-, двох-, тризмінний)

Наряд продовжив до _____ год. _____ хв. _____ 200 р. _____ (прізвище,
ініціали, підпис)

Відповідальним керівником робіт призначити _____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Наряд видав _____

(посада, прізвище, ініціали, підпис, дата)

Наряд прийняв

відповідальний керівник робіт _____
(посада, прізвище, ініціали, підпис, дата)

Заходи щодо забезпечення безпеки праці та порядок виконання робіт погоджено

(відповідальна особа чинного підприємства (цеху, дільниці**),
на якому виконуються роботи, прізвище, ініціали, підпис, дата)

* У разі відсутності головного інженера наряд затверджує інша посадова особа, визначена роботодавцем.

** Заповнюється тільки при виконанні робіт на території (у цеху, на дільниці) чинного підприємства.

II. ДОПУСК

Інструктаж щодо заходів безпеки на робочому місці відповідно до правил та інструкцій

(найменування правил, інструкцій чи скорочений зміст інструктажу)

провели

відповідальний керівник

робіт _____,
(посада, прізвище, ініціали, підпис, дата)

відповідальна особа чинного підприємства (цеху, дільниці)** _____

(прізвище, ініціали,
підпис, дата)

Таблиця 2.1.

Цільовий інструктаж членів бригади в разі первинного допуску

з/п	Член бригади (прізвище, ініціали)	Розряд (група)	Підпис члена бригади, який пройшов інструктаж
1	2	3	4

Робочі місця та умови праці перевірені. Заходи безпеки, зазначені в наряді, виконані.

Дозволяю приступити до роботи _____
(посада, прізвище, ініціали відповідальної особи чинного підприємства, дата, підпис)

Відповідальний керівник робіт _____
(прізвище, ініціали, підпис, дата, час)

Відповідальний виконавець робіт _____
(прізвище, ініціали, підпис, дата, час)

Роботи почато _____ год. _____ хв. _____ 200 р.

Відповідальний керівник робіт _____
(прізвище, ініціали, підпис, дата)

Таблиця 2.2.

Щоденний допуск до роботи, її початок, закінчення

Бригада проінструктована і допущена на робоче місце				Робота закінчена, бригада виведена	
найменування роботи, робочого місця	дата, час	посада, прізвище, ініціали, підпис		дата, час	прізвище, ініціали, підпис відповідального виконавця робіт
		відповідального виконавця робіт	відповідального керівника робіт		
1	2	3	4	5	6

Таблиця 2.3.

Цільовий інструктаж членів бригади в разі зміни в складі бригади

з/п	Прізвище, ініціали працівника, уведеного до складу бригади	Розряд (група)	Підпис працівника, який пройшов інструктаж	Підпис відповідального керівника робіт (прізвище, ініціали)	Підпис відповідального виконавця робіт (прізвище, ініціали)	Дата, час
1	2	3	4	5	6	7

Таблиця 2.4.

Список працівників, які виведені зі складу бригади

з/п	Прізвище, ініціали працівника, який виведений зі складу бригади	Підпис працівника, який виведений зі складу бригади	Підпис відповідального виконавця робіт (прізвище, ініціали)	Дата, час
1	2	3	4	5

Робота повністю закінчена, робочі місця перевірені, бригада виведена.

Наряд-допуск закритий _____ год. _____ хв. _____ 200 р.

Відповідальний виконавець робіт _____
(прізвище, ініціали, підпис, дата)

Відповідальна особа чинного підприємства (цеху, дільниці)** _____
(прізвище, ініціали, підпис, дата)

** Оформлюється тільки при виконанні робіт на території (у цеху, на дільниці) чинного підприємства.

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ ЗМІН

№ з/п	Номери аркушів		№ змін нових аркушів	Дата введення в дію змін	Підпис реєстратора
	нових	анульованих			

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ

Посада	Дата отримання	Дата повернення	Підпис	П.І.Б.